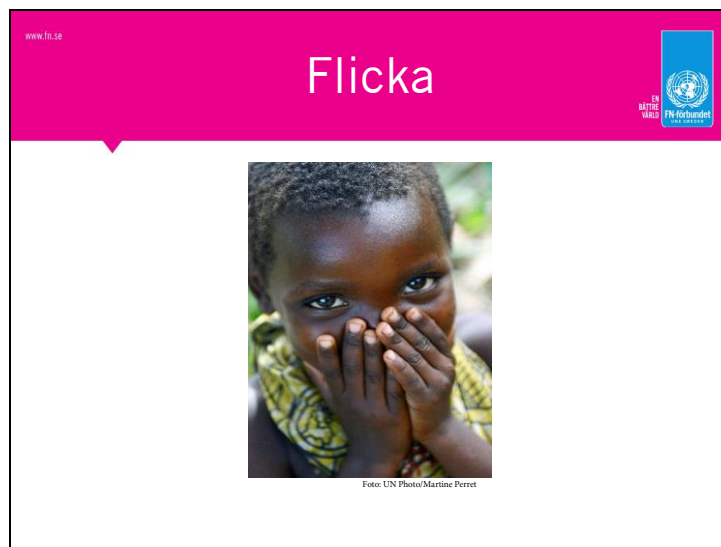

Bild 1

FN-förbundets projekt **Flicka** stöttar FN:s befolkningsfond UNFPA:s arbete i Etiopien. Kvinnor och barn är i många länder en särskilt utsatt grupp. Flickor blir därmed extra utsatta då de både tillhör gruppen kvinnor och gruppen barn.

Nu ska vi börja titta närmare på projektet. **Syftet med projektet är att stärka flickors rättigheter.** Det handlar om att alla har rätt till sin egen kropp, rätt att välja vem – eller om – de ska gifta sig med, och **hur detta är viktigt för att skapa en hållbar utveckling** och genom det uppfylla målen i Agenda 2030. Det handlar inte bara om att säkerställa enskilda flickors goda hälsa, utan om att inkludera flickor och kvinnor för att samhällen ska röra sig framåt.

Vi kommer därför titta på hur FN arbetar med att stärka denna grupp och vilka av målen som är viktiga i detta arbete. Vi ska börja se en film för att ni ska få en inblick i projektet Flicka.

Se film:

<https://www.youtube.com/watch?v=n-khxQ1wyE8&feature=youtu.be> (går även att klicka på bilden då den ligger som hyperlänk).

www.fn.se

FN-förbundets projekt Flicka

- Etiopien
- Utbildar om konsekvenserna av barnäktenskap och kvinnlig könsstympning

Etiopien:

Svenska FN-förbundets projekt Flicka stödjer FN:s befolkningsfonds projekt i Afarregionen i Etiopien. Här arbetar FN:s befolkningsfond UNFPA, med stöd från FN-förbundet, med att bland annat utbilda nyckelpersoner i området om konsekvenserna av att könsstympa flickor och att gifta bort dem i ung ålder. **Projektet syftar till att hindra barnäktenskap och könsstympning av flickor.**

Utbildar i barnäktenskap och SRHR inklusive kvinnlig könsstympning:

UNFPA arbetar bland annat genom stödgrupper dit unga tjejer och även killar kan vända sig. Arbetet går också ut på att **stärka rättsväsendet** och lokala myndigheter i regionen. Ett av slutmålen är att stärka flickors rättigheter och göra så att de får gå i skolan. Det här är ett konkret exempel på hur FN arbetar praktiskt med att stärka flickors mänskliga rättigheter.

Projektet **utbildar lokala lärare och flickor mellan 10-19 år om barnäktenskap och reproduktiv hälsa. Även politiska och religiösa ledare samt media engageras** inom projektet för att åstadkomma en bestående förändring, liksom sjukvårdspersonal som tar upp frågan med nyblivna föräldrar. Inom projektet får föräldrar en ekonomisk kompensation om de väntar med att gifta bort sin dotter.

Skolpaket till flickor och tonårstjejer där det bedöms att de inte får fortsätta gå i skolan.

Paketet är lite skolmaterial och hygienprodukter. För familjen kan det vara helt avgörande och de har då möjlighet att låta flickorna fortsätta gå i skolan.

Kvinnokliniken, mindre del av projektet. Finns en klinik i Afar vilket är den enda trots att regionen har 1 miljon invånare. Kvinnor kan komma dit med komplikationer under graviditet eller förlossning och de kan även hjälpa de som lider av konsekvenser av könsstympning. Hälsoarbetare och barnmorskor som bor i byarna utbildas i enklare mödravård och för att

kunna göra bedömningar. Detta ökar även kompetensen ute i regionen långsiktigt.

Bild 3

Etiopien

- 105 miljoner invånare varav stor andel unga.
- Ett av de få områdena i Afrika som aldrig koloniserades.
- Kristendom och islam.
- Federal demokratisk republik.
- Stor skillnad mellan stad och landsbygd.

Projektet genomförs i Etiopien.

105 miljoner invånare varav stor andel unga:

Etiopien har ca 105 miljoner invånare och är Afrikas folkrikaste land, efter Nigeria. Landet ligger på Afrikas horn. Landet är två och en halv gånger så stort som Sverige. En stor andel av befolkningen är unga – c:a 40% är mellan 0-14 år gamla. Engelska som språk är vanligt i officiella sammanhang.

Ett av de få områdena i Afrika som aldrig koloniserades:

Det är också ett av de få områden i Afrika som med undantag av en italiensk ockupation aldrig koloniserades.

Kristendom och islam:

De största religionerna är kristendomen och islam. Etiopien har en av Afrikas äldsta kulturer och har en dokumenterad historia flera tusen år före vår tidräkning. Det är ett av de äldsta kristna rikena.

Politik:

Etiopien är en federal demokratisk republik som består av nio etniskt definierade delstater och de två storstadsområdena Addis Abeba och Dire Dawa.

Regeringspartiet EPRDF (Etiopiska folkets revolutionära demokratiska front) har stor makt även om delstaterna på pappret ska ha stort självbestämmande. **Regimen har kontroll över media och har kritiserats för allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna.** I april 2018 fick landet en ny premiärminister, **Abiy Ahmed, som har drivit stora förändringar i landet.** Han har bland annat beordrat tusentals politiska fångar fria från fängelser, och slutit fred med grannlandet Eritrea efter över 20 år av konflikt. Vissa av reformeringarna bidrar till att fler känner hopp inför framtiden. **I oktober 2018 valdes Etiopiens första kvinnliga**

president, Sahle-Work Zewde. Hon har tidigare arbetat för FN i flera år och kom senast från posten som FN:s generalsekreterarens särskilda representant till den Afrikanska Unionen och chef för FN-kontoret för samma union.

Etiopien utvecklas stadigt, och såg en fördubbling av BNP per capita mellan 1990 och 2013. Ekonomins bas är jordbruket, som står för nästa halva BNP. Trots det är landet en av världens fattigaste och mest biståndsberoende länder. Det svenska samarbetet fokuserar främst på demokrati, mänskliga rättigheter samt ekonomisk och social utveckling. 2017: 632 miljoner kr av Sveriges bistånd gick till Etiopien, främst genom multilaterala organisationer som FN.

Stor skillnad mellan stad och landsbygd – stora ojämlikheter:

Etiopien har väldigt stora skillnader mellan stad och landsbygd, **vilket kan ses bland annat i hur stor andel människor som kan läsa och skriva, var flickorna som gifts bort bor och tillgång till högre utbildning.**

Afar är en av de 9 regionerna, och ligger i de norra delarna av landet. Många som bor här är nomader, vilket betyder att de flyttar runt ofta. De flesta är sunnimuslimer och Afar är en av de varmaste platserna på jorden, tack vare en aktiv vulkan. Det finns även ett flertal rebellgrupper i området, vilket har bidragit till försvinnanden av människor.

Bild 4

www.fn.se

Jämställdhet

ES
BÄTTRE
FN-förbundet
SÅN VÄRLD

5 JÄMSTÄLLDHET

Att stärka kvinnor och flickor är att kämpa för jämlikhet.

Det är att kämpa för utveckling och en rättvis, hållbar värld.

Egenmakt är att själv kunna bestämma över sitt eget liv.

Foto: UN Photo/Marco Dormino

Jämställdhet är jämlikhet mellan kvinnor och män. Enligt UNDP kommer det att ta upp till 90 år tills jämställdhet har nåtts.

Kvinnor diskrimineras hälsomässigt, ekonomiskt, politiskt, inom utbildning och på arbetsmarknaden.

Jämställdhet behövs för att skapa utveckling samt en rättvis och hållbar värld. När man stärker kvinnor och flickors rättigheter kämpar man för att förbättra situationen hos familjer och i förlängningen hela samhällen.

Kvinnor och flickor utgör drygt halva jordens befolkning, och vi behövs alla i kampen för att utrota fattigdom och skapa en hållbar utveckling. För att vi skall nå målen i Agenda 2030 är det därför extra viktigt att satsa på jämställdhet.

En viktig del av jämställdhet är också att stärka flickors och kvinnors egenmakt, möjligheten att själv kunna bestämma och påverka när det kommer till ens eget liv.

(Blir världen bättre? Staffan Landin, UNDP:2018) <http://www.globalamalen.se/wp-content/uploads/2018/06/Blir-v%C3%A4rlden-b%C3%A4ttre-FINAL-1.pdf>

Könsdiskriminering

- **Fattigdom:** hela 70 procent av världens fattiga är flickor och kvinnor.
- **Utbildning:** fler flickor tvingas avsluta sin utbildning.
- **Barnäktenskap:** begränsar hela framtiden för den som drabbas.

Foto: UN Photo/Tobin Jones

Detta är några exempel på hur flickor diskrimineras bara för att de är just flickor:

Fattigdom: Kvinnor tjänar mindre än män i alla länder i världen. I vissa delar av världen är färre än var femte anställd med lön en kvinna. Dessutom står kvinnor för tre fjärdedelar av allt icke betalt arbete, som arbete i hemmet och med familjen och har inte alltid lika stora möjligheter att skapa sig en egen inkomst vilket resulterar i en större utsatthet och fattigdomsrisk.

Utbildning: Familjer tenderar också att prioritera att sönerna får utbildning.

Barnäktenskap: Dessutom så gifts flickor oftare bort i barnäktenskap vilket skapar hinder för flickor att få fortsätta eller ens börja sin utbildning. Barnäktenskap begränsar en flicka otroligt mycket, då hon ofta tvingas att bli hemmafru i tidig ålder.

(Källor: <http://fn.se/vi-gor/vi-stodjer-viktiga-fn-projekt-i-varlden/flicka/global-situation/>, *Blir världen bättre?* Staffan Landin, UNDP:2018)

www.fn.se

Barnäktenskap

- Idag gifts cirka 32 800 flickor under 18 år bort varje dag.
- 1 av 5 flickor under 18 år gifts bort.
- Barnäktenskap sker inte inom en speciell religion eller i ett särskilt land.

Foto: UN Photo/John Isaac

Idag gifts ca 32 800 flickor under 18 år bort varje dag:

I Etiopien är det olagligt med barnäktenskap, men traditionen är fortfarande stark i många delar på landsbygden.

I hela världen är det 12 miljoner flickor som gifts bort varje år, vilket är **cirka 32 800 flickor varje dag**. Detta innebär att miljontals flickor gifts bort varje år. Drygt 20 flickor i minuten, varje dygn, året runt.

Källa: FN 2018- siffrorna har tagits fram av UNICEF och används av vår partner UNFPA/FN:s befolkningsfond.

Barnäktenskap sker inte inom en speciell religion eller i ett särskilt land:

Barnäktenskap är för många förknippat till en särskild religion eller några särskilda länder.

Det är bara en myt eller fördom - barnäktenskap förekommer över hela världen. Det är framför allt konservativa värderingar och traditioner, i kombination med fattigdom, som är de största bidragande faktorerna. Det är därför vanligare att det sker i fattigare länder eller fattigare familjer.

Barnäktenskap begränsar hela framtiden för den som drabbas. **Det skapar en enorm beroendeställning till sin partner och bidrar till att neka flickor skolgång. Ofta gifts de bort till någon som är mycket äldre än dem, och förlorar rätten till sin egna kropp. Många utsätts för övergrepp och våldtäkt. Ofta får flickan sluta skolan för att istället ta hand om hemmet. Det slutar ofta med att hon blir gravid tidigt, innan kroppen är redo för att klara av en förlossning.**

Källa: <http://fn.se/vi-gor/vi-stodjer-viktiga-fn-projekt-i-varlden/flicka/global-situation/sexuell-och-reproduktiv-halsa/>

Bild 7

www.in.se

Utbildning

- För första gången börjar nu lika många flickor som pojkar i skolan!
- Men - fler flickor än pojkar tvingas avsluta sin utbildning.
- Flickors utbildning leder till bättre inkludering i samhället socialt, ekonomiskt och politiskt.

Foto: UN Photo/Albert Gonzalez Farran

Utbildning är en viktig del i att ge flickor goda möjligheter i livet.

Många flickor börjar skolan, men det är färre flickor än pojkar som avslutar sin utbildning. Det kan till exempel bero på att de giftas bort eller blir gravida, måste hjälpa till i hemmet, eller att familjen prioriterar sina söner framför sina döttrar.

Därför bidrar också arbetet med barnäktenskap till att fler tjejer får en chans att gå i skolan längre.

Om flickor får gå klart skolan påverkas hela samhället i en positiv riktning. Utbildning är även en viktig grund för att kvinnor och flickor ska inkluderas i samhället både politiskt, ekonomiskt och socialt.

Bild 8

SRHR

- Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter – delmål i Agenda 2030.
- Familjeplanering, preventivmedel, sexualundervisning, könsrelaterat våld och sexuellt överförbara sjukdomar.

DELMÅL 5-6

ALLMÄN TILLGÅNG TILL SEXUELL OCH REPRODUKTIV HÄLSA OCH RÄTTIGHETER

Foto: UNDP

Brist på sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, SRHR, är en ledande orsak till både sjukdom och dödsfall bland kvinnor.

Det kan handla om att man inte har tillgång till, eller får information om, familjeplanering och preventivmedel, inte fått sexualundervisning vare sig i skolan eller hemma, och därmed drabbas av t.ex. oönskade graviditeter, sexuellt överförbara sjukdomar och könsrelaterat våld.

Gifta tonårsflickor löper faktiskt större risk att drabbas av HIV än gifta men som är sexuellt aktiva. Det beror på att de gifta flickornas makar ofta är äldre och har haft flera partners innan, samt att flickorna ofta inte har makt och möjlighet att ställa krav på att använda kondom inom äktenskapet.

(<https://www.globalamalen.se/material/logotyper/logotyper-mal-5-jamstalldhet/>)
(Källa: : <http://fn.se/vi-gor/vi-stodjer-viktiga-fn-projekt-i-varlden/flicka/global-situation/sexuell-och-reproduktiv-halsa/>)

www.fh.se

Könsstympning

EN BÄTTRE VÄRLD
FN Sveriges
Förbundet

- Kvinnlig könsstympning förekommer i flera länder.
- Ingreppet innebär att man skär bort, syr igen eller skadar delar av flickans eller kvinnans könsorgan.
- Idag uppskattas det att runt 200 miljoner flickor och kvinnor har utsatts för könsstympning.

Foto: UNICEF

Könsstympning innefattar alla former av ingrepp som skadar flickors och kvinnors könsorgan av ickemedicinska anledningar.

Ingreppet sker oftast utan bedövning och under primitiva former, vilket gör **risken stor för infektioner.**

Det framtida sexlivet blir smärtsamt, det är svårt att kissa och förlossningar kan ske med dödlig utgång för både mor och barn. Det är ofta stor risk för infektioner i samband med menstruation, då ingreppet gör det svårt för blodet att komma ut.

Könsstympning är djupt rotad i många kulturer och sker i främst Afrika och Mellanöstern. Lagar är ett steg att stoppa denna skadliga sedvänja, men det är framförallt utmaningen i att nå ut med kunskap om varför könsstympning är farligt som bryter gamla kulturella mönster och traditioner. Det är framför allt när kopplingen mellan hälsorisen och andra konsekvenser av könsstympning görs som många lokala samhällen väljer att sluta könsstympa sina döttrar.

www.fu.se

Graviditet och förlossning

ES
LÄTTE
SÄK
FN-förbundet
Samarbete

- Graviditet och förlossning är en av de vanligaste dödsorsaken bland flickor mellan 15 och 19 år i utvecklingsländer.
- Dödsfödsel och dödsfall under den första veckan är 50 procent vanligare bland barn med unga mödrar.
- Endast 22 procent av flickor mellan 15 och 19 år har tillgång till preventivmedel. Globalt saknar 222 miljoner kvinnor tillgång till moderna preventivmedel.

Foto: UN Photo/Mark Garten

Komplikationer till följd av graviditet och förlossning är en av de vanligaste dödsorsaken för flickor mellan 15 och 19 år i utvecklingsländer. Detta är ofta en kombination av att de är för unga för att deras kropp ska klara av det, att flickorna har blivit könsstympade och att komplikationer därmed uppstår, och att det inte finns tillräckligt bra stöd från hälsovård. Många kanske inte har möjlighet att få hjälp av en barnmorska eller annan utbildad hälsopersonal, varken under graviditeten eller förlossningen.

Detta visas även i statistiken - dödfödsel och dödsfall under den första levnadsveckan är 50 % vanligare bland barn med unga mödrar.

Endast drygt 2 av 10 flickor mellan 15 och 19 år har tillgång till preventivmedel. Detta betyder dock inte att flickor alltid själva kan välja när eller vem de ska ha sex med. Detta gäller kanske särskilt de flickor som blir bortgifta i väldigt ung ålder och som har en äldre make. Oftast är det inte upp till flickan att bestämma över när de ska ha sex eller om de ska ha skyddat sex.

Bild 11

På bilden ser vi klanledaren Aden Ruki och hans dotter Lekoó 4 år gammal. Aden är en väl respekterad klanledare och en av de nyckelpersoner som fått ta del av utbildningen.

Han kan själv inte läsa och har därför fått hjälp med att gå igenom religiösa texter och vet nu att t.ex. könsstympning inte är något som förespråkas av hans religion. Därför har han valt att inte könsstympa sin yngsta dotter Lekoó och arbetar nu aktivt genom dialogmöten med byäldsten och andra nyckelpersoner i regionen för att stoppa de skadliga traditionerna.

Kediga är 25 år, har tre barn och bor i Afar i norra Etiopien. Hon blev könsstympad när hon var liten flicka och bortgift som 13-åring. Kediga är en av de kvinnor som aldrig fick lära sig att läsa och skriva. Genom FN:s befolkningsfond och FN-förbundets projekt Flicka så har Kediga och flera andra unga mammor fått lära sig mer om vad könsstympning har för konsekvenser på flickors kroppar och att det kan vara förenat med livsfara.

Hon har blivit utbildad till en samtalsledare, där hon och flera andra kvinnor i hennes by nu har beslutat att man ska sluta med traditionen, och inga fler flickor ska könsstympas.

Flickan i mitten på bilden heter Kadiga Ali.

Kadiga leder en Girl Club på sin skola, där flickor kan träffas för att prata om barnäktenskap, könsstämpning och mänskliga rättigheter.

Förutom möjligheten att prata så finns det också en social kontroll. **Genom en god dialog med och stöd från lärare så kan flickor som är oroliga för att giftas bort prata av sig, och läraren och andra ledare kan prata med flickans föräldrar, för att visa på hur viktigt det är att vänta ett par år med äktenskap och låta flickan få en utbildning först.**

En annan del av projektet är att dessa **flickor får en bankbok**, den gröna lilla boken ni ser Kadiga hålla i. Det är ett steg mot självständighet, och stärker också flickornas status. Många av flickorna kommer från familjer där föräldrarna inte kan läsa eller skriva, och betyder det väldigt mycket för flickorna att få ha sin egna bankbok.

Flickors och kvinnors rättigheter genomsyrar flera av de globala målen.

Genom att stoppa barnnäringskap och könsstympning bidrar vi direkt till mål 5 om jämställdhet.

Genom projektet väljer fler föräldrar att låta sina barn gå kvar i skolan, vilket bidrar till mål 4.

Projektet bidrar också till att flickor och kvinnor har bättre hälsa och att fler barn överlever en graviditet, vilket är med i mål 3.

På lång sikt bidrar projektet även till att vi minskar fattigdomen och att vi får mer inkluderande samhällen med mindre ojämlikhet.

Alla behövs för att vi ska nå de globala målen, och det finns något som alla kan göra för att bidra. Projekt Flicka bidrar på flera olika sätt till att målen ska bli verklighet.

www.fri.se

Diskussionsfrågor

- Vilken roll tror ni män och pojkar har i arbetet med att stoppa barnäktenskap och könsstympning?
- Vad betyder jämställdhet för er?
- Vilka utmaningar tror ni att det finns för flickor och kvinnor i en konflikt- eller katastrofsituation?

ES
EUTRO
1600
FN-förbundet
www.fri.se

Låt eleverna börja diskutera frågan i smågrupper. Ta upp deras tankar i helgrupp.

Diskussionsfråga: Vilken roll tror ni pojkar och män har i arbetet med att stoppa barnäktenskap och könsstympning?

Fakta fråga:

För att förändra skadliga traditioner som barnäktenskap och kvinnlig könsstympning är det viktigt att integrera pojkar och män. Ofta har män centrala funktioner i samhället vilket ger dem en bra sits att påverka andra. Hela samhället utvecklas när flickors och kvinnors rättigheter stärks. Det är viktigt att hela samhället är med i diskussionen som för förändringarna framåt.

Diskussionsfråga: Vad betyder jämställdhet för er?

Fakta – finns inga rätt och fel

Diskussionsfråga: Vilka utmaningar tror ni att det finns för flickor och kvinnor i konflikt eller katastrofsituationer?

Fakta fråga: Det vi sett under åren vi arbetat med millenniemålen, och nu även de globala målen, är att de blir ännu svårare att nå under en konflikt eller vid en katastrof, vilket säger sig självt. Flickor som redan är en extra utsatt grupp drabbas därför extra hårt under en konflikt eller vid en katastrof.

www.fn.se

Engagera dig!

ES
EUTRES
FN-förbundet
SVERIGE

- Läs mer på www.fn.se/flicka
- Aktion FN för jämställdhet.
- Arrangera en aktivitet för att sprida information eller bedriv påverkansarbete kring flickors rättigheter och jämställdhet.

